

רש"י

(י) **ראשית קצירכם** - שתהא ראשונה לקציר: **עמר** - עשירית האיפה, כך היתה שמה, כמו (שמות טז יח) וימודו בעומר: (יא) **והניף** - כל תנופה מוליך ומביא מעלה ומוריד. מוליך ומביא לעצור רוחות רעות, מעלה ומוריד לעצור טללים רעים: **לרצונכם** - אם תקריבו כמשפט זה, יהיו לרצון לכם: **ממחרת השבת** - ממחרת יום טוב הראשון של פסח, שאם אתה אומר שבת בראשית, אי אתה יודע איזהו: (יב) **ועשיתם כבש** - חובה לעומר הוא בא: (יג) **ומנחתו** - מנחת נסכיו: **שני עשרנים** - כפולה היתה: **ונסכה יין רביעית ההין** - אף על פי שמנחתו כפולה, אין נסכיו כפולים: (יד) **וקלי** - קמח עשוי מכרמל רך שמייבשין אותו בתנור: **וכרמל** - הן קליות שקורין גרנדייש [שבולים]: **בכל משבתיכם** - נחלקו בו חכמי ישראל, יש שלמדו מכאן שהחדש נוהג בחוצה לארץ, ויש אומרים לא בא אלא ללמד שלא נצטוו על החדש אלא לאחר ירושה וישיבה,

ויקרא פרק כג
(י) **דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם** כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: (יא) **והניף את העמר לפני יקוק לרצונכם** ממחרת השבת וניפנו הכהן: (יב) **ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש תמים** בן שנתו לעלה ליקוק: (יג) **ומנחתו שני עשרנים סלת בלוילה בשמן אשה ליקוק ריח ניחח ונסכה יין רביעת ההין**: (יד) **ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם**: ס (טו) **וספרתם לכם** ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה: (טז) **עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה שנים שני עשרנים סלת תהינה חמץ** ותאפינה בכורים ליקוק:

משכבשו וחלקו: (טו) **ממחרת השבת** - ממחרת יום טוב: **תמימות תהינה** - מלמד שמתחיל ומונה מבערב, שאם לא כן אינן תמימות: (טז) **השבת השביעת** - כתרגומו שבועתא שבועתא: **עד ממחרת השבת השביעת תספרו** - ולא עד בכלל, והן ארבעים ותשעה יום: **חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'** - ביום החמשים תקריבוה. ואומר אני זהו מדרשו, אבל פשוטו עד ממחרת השבת השביעית, שהוא יום חמשים, תספרו. ומקרא מסורס הוא: **מנחה חדשה** - היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש. ואם תאמר, הרי קרבה מנחת העומר, אינה כשאר כל המנחות, שהיא באה מן השעורים: (יז) **ממושבתיכם** - ולא מחוצה לארץ: **לחם תנופה** - לחם תרומה המורס לשם גבוה, וזו היא המנחה החדשה האמורה למעלה: **בכורים** - ראשונה לכל המנחות, אף למנחת קנאות הבאה מן השעורים, לא תקרב מן החדש קודם לשתי הלחם:

ספר פנים יפות על ויקרא

(יא) **והניף את העומר לפני ה' לרצונכם וגו'**. עיין פירש"י וכבר כתבנו בזה לעיל בפרשת מומי הבהמה, ויש לפרש עוד לפמ"ש [מנחות סב.] מניף מעלה ומוריד למי ששמים וארץ שלו, מוליך ומביא למי שארבע רוחות שלו, ועוד אמרו [שם] מעלה ומוריד לעצור טללים רעים וכו' מוליך ומביא לעצור רוחות רעות, ואין זה כעובד ע"מ לקבל פרס, לפי שעיקר הכוונה למי ששמים וארץ שלו וגם להיות נחת רוח לפניו יתברך, להשלים מידת טובו להשפיע את הטוב בלא רע כלל כדכתיב [תהילים ה, ה] לא יגור במגורך רע, כמ"ש בפרשת וירא בפסוק כי ידעתיו וגו' למען הביא ה' על אברהם וגו' ע"ש באורך, והיינו דכתיב לפני ה' לרצונכם שעיקר הכוונה לשמו יתברך להשפיע הטוב ולמנוע את הרע שהוא לרצונכם: **וספרתם לכם ממחרת השבת וגו'**. כבר אחז"ל במנחות דף ס"ה ע"ב כמה ראיות דהאי ממחרת השבת דהיינו ממחרת י"ט, וכן משמע פשוטו דקרא דכתיב שבע שבתות תמימות תהינה, ואי נימא דמחרת השבת בראשית א"כ כיון דכתיב עד ממחרת השבת השביעית פשיטא שהם תמימות, אלא ע"כ דמייירי כשחל י"ט באמצע השבוע וה"א דמקצת השבוע ככולו, ותיכף לאחר השבת ימנה שבוע שניה לכך כתיב תמימות תהינה שלא ימנה שבוע אחד עד שבעה ימים מתחילת עומר:

בראשית פרק י"ז

(ח) **ונתתי לך ולרעך אחריו את ארץ מגריך את כל ארץ כנען לאחוזת עולם והייתי להם לאלהים**: (ט) **ולאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה ורעך אחריו לדרתם**:

שיר השירים פרק ב

(ח) קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות: (ט) דומה דודי לצבי או לעפר האילים הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים: (י) ענה דודי ואמר לי קומי לך רעייתי פתי ולכי לך:

רש"י

(ח) **קול דודי** - חוזר המשורר על הראשונות כאדם שקצר דבריו וחוזר ואומר לא אמרתי לפניכם ראשית הדברי הוא התחיל ואמר הביאני המלך חדריו ולא סיפר היאך פקדם במצרים בלשון חבה ועכשיו חוזר ואומר משיכה זו שאמרתי להם שמשכני דודי ורצתי אחריו כן הית' נואש הייתי

אומרת לגאולי עד תם ארבע מאות שנה שנאמרו בין הבתרים. **קול דודי הנה זה בא** - לפני הקץ כמדלג על ההרים ומקפץ בגבעות: (ט) **דומה דודי לצבי** - בקלות מרצתו שמהר לבא כצבי וכעופר האילים עופר איל בחור. **הנה זה עומד וגו'** - סבורה הייתי ליישב עגונה עוד ימים רבים והנה הוא הודיע שהיה עומד ומציץ מן חלונות השמים את העשוי לי שנאמר (שמות ג) ראה ראיתי את עני עמי וגומר: (י) **ענה** - לשון עניה ולשון צעקה קול רם וזה בנין אב לכולם (דברים כז) וענו הלויים. **ואמר לי** - ע"י משה. **קומי לך** - (שמות ג) אעלה אתכם מעוני מצרים: